БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ
НАЦИОНАЛЕН ИНСТИТУТ ПО
ГЕОФИЗИКА, ГЕОДЕЗИЯ И ГЕОГРАФИЯ
№ 607 / 17.11.2026 г.
СОФИЯ

СТАНОВИЩЕ

от проф. д.н. Климент Найденов, член на научно жури

относно конкурс за заемане на академичната длъжност „професор“ в НИГГГ–БАН, професионално направление 4.4. Науки за Земята, научна специалност „Икономическа и социална география (География на туризма)“, с кандидат доц. д-р Десислава Георгиева Вараджакова

Конкурсът е обявен в „Държавен вестник“, бр. 71 от 7 август 2026 г. Становището е изготвено въз основа на представените конкурсни материали и съобразно структурата на образеца на НИГГГ–БАН.

I. Изисквания към кандидата

Доц. д-р Десислава Георгиева Вараджакова е завършила бакалавърска и магистърска степен по туризъм в УНСС и е придобила образователната и научна степен „доктор“ по икономика и управление (туризъм) след обучение в периода 2005–2009 г. От 2019 г. заема академичната длъжност „доцент“ в НИГГГ–БАН по професионално направление 4.4. Науки за Земята, а от 2016 г. е доцент и във Великотърновския университет по направление 3.9. Туризъм. Биографията показва съчетание на научен, преподавателски и практически опит в туристическия сектор.

Представената справка за минималните изисквания отчита общо 1001 точки при изискуеми 640 точки за длъжността „професор“ в ПН 4.4. По всички приложими групи показатели са посочени стойности, достигащи или надвишаващи съответния минимум. Тези данни са заявени и документирани в справката на кандидата; окончателното им признаване е в компетентността на научното жури.

II. Научноизследователска и научно-приложна дейност

Според авторската справка кандидатът представя 37 публикации от общо 115 научни труда. За група В са посочени шест публикации в индексирани издания, оценени общо на 102 точки при минимум 100; за група Г – 296 точки при минимум 220. Изследванията обхващат пространствени диспропорции в туризма, туристическо поведение и вътрешен туризъм, последствия от COVID-19 и сравнителни регионални анализи.

Група	Минимум	Кандидат
А	50	50
В	100	102
Г	220	296

Д	120	360
Е	150	193
Общо	640	1001

Положителна оценка заслужава стремежът към количествена обоснованост. В статията „Does the Generation Influence Domestic Leisure Tourism Practices? The Case of Bulgaria“ (2024) се използват честотни разпределения и проверки на статистически хипотези за поколенческите различия. В „National Resorts in the Focus of Domestic Leisure Tourism: The Case of Bulgaria“ (2025) са приложени времеви редове и SARIMA модели за изследване и прогнозиране на нощувките в морски и планински курорти. В публикацията за малките градове на България и Унгария (2026), разработена в широк авторски колектив, е използвана многопоказателна типология и клъстеризация. Това свидетелства за методологично разнообразие и участие в интердисциплинарни изследователски екипи.

В представената справка за приноси се открояват библиометричното картографиране на изследванията върху имиджа на туристическите дестинации, адаптирането на мултиатрибутивния модел на Фишбейн за оценка на негативни нагласи към вътрешния отдих и анализът на социалните и териториалните различия в туристическото поведение. Особено ценна е връзката между емпиричните резултати и възможностите за диференцирани политики за развитие на дестинациите. Самостоятелният принос при съавторските публикации следва да се оценява въз основа на наличните декларации и разделителни протоколи, когато се изискват.

По група Д са отчетени 72 цитирания, оценени с 360 точки при минимум 120, което свидетелства за научен отзвук на представените изследвания. Група Е възлиза на 193 точки при минимум 150: участие в два национални и един международен проект, ръководство на национален проект, привлечени средства, два университетски учебника и едно учебно пособие. В справката е посочен ръководен проект на ФНИ с привлечени 169 000 лв. Общата заявена оценка е 1001 точки при минимално изискване от 640 точки, т.е. превишение с 361 точки (около 56,4%).

III. Мнения, препоръки и бележки

Основната ми препоръка е географската интерпретация на резултатите да бъде още по-отчетливо разграничена от маркетинговите и икономическите анализи на туристическото потребление. Част от изследванията са безспорно релевантни към географията на туризма, но за направление 4.4 е важно последователно да се извеждат пространствените зависимости, териториалните мащаби и регионалните последствия. Полезно би било и по-систематично представяне на ограниченията на анкетните данни, представителността на отделните извадки и устойчивостта

на прогнозните резултати. Тези бележки имат препоръчителен характер и не обезценяват демонстрираната научна активност.

Заключение

Представената научна продукция очертава последователен изследователски профил с международна публикационна активност, приложение на количествени методи и приноси към изучаването на вътрешния туризъм и неговите териториални измерения. Според представената наукометрична справка кандидатът изпълнява минималните точкови изисквания във всички приложими групи и ги надвишава общо с 361 точки. Научната ми оценка за разгледаните публикации и изследователската дейност е положителна. Въз основа на представените материали и извършената цялостна оценка може категорично да се заключи, че кандидатът не само изпълнява, но и значително надвишава минималните национални изисквания за заемане на академичната длъжност „професор“. Това се потвърждава както от обема и качеството на научната продукция, така и от високите наукометрични показатели, международната публикационна активност, цитируемостта, преподавателската и проектната дейност на кандидата.

Всичко изложено по-горе ми дава основание да изразя своята категорично положителна оценка за цялостната академична дейност на доц. д-р Десислава Георгиева Вараджакова. Считам, че тя напълно заслужава заемането на академичната длъжност „професор“ по професионално направление 4.4. Науки за Земята (специалност „Икономическа и социална география (География на туризма)“, поради което убедено препоръчвам на уважаемото научно жури да подкрепи нейния избор.

Дата: 16.11.2026

ЧЛЕН НА НАУЧНОТО ЖУРИ: .....